

Ifølge de islandske sagaer og danske middelalderkrøniker er Lejre det sted, hvor den første danske kongeslæggt, skjoldungerne, havde deres kongsgård. Arkæologiske udgravninger viser, at Lejre var et betydningsfuldt sted i både sen jernalder og vikingetiden. Vest for landsbyen er der blandt andet fundet store haller, der kan henføres til de største bygninger fra Danmarks oldtid. Meget tyder på, at Lejre var et kongesæde i den periode, selv om skjoldungerne forbliver mytiske figurer.

Den tyske biskop, Thietmar af Merseburg beskrev omkring år 1000

Lejre er også beskrevet af den tyske biskop, Thietmar af Merseburg i ca. 1015. Han beskriver et helligt sted med ofringer af 99 mennesker og heste, hunde og haner.

Det store blot i Lejre

Men da jeg har hørt vidunderlige beretninger om disses (Nordmænd og Danske) gamle ofringer, vil jeg ikke lade dem uomtalt. Der er et sted i disse egne, som er hint riges hovedstad (ved navn Lejre i det distrikt, der kaldes Sjælland), hvor der hvert 9de år i Januar måned efter den tid, da vi fejrer epanifesten (helligtrekongersfest), holder et almindeligt stævne og så ofrer til deres guder 90 (og 9) mennesker og ligeså mange heste tilligemed hunde og haner, som de ofrer i stedet for høge, idet de, som jeg før har sagt, tror for vist, at disse (mennesker og dyr?) skal trælle for hine (guder?) og sone begåede forbrydelser.

Thietmar af Merseburg: Merseburgensis episcodi chronicon ved F. Kurze s. 11 jfr.